

॥ સત્સંગાદીક્ષા વિશારદ ॥

॥ ਵਾਇ - ਪ ॥

दीक्षेति हृत्सङ्कल्पः सश्रद्धुं निश्चयोऽचलः।
सम्यक् समर्पणं प्रीत्या निष्ठा व्रतं हृषाश्रयः॥१०॥

दीक्षा એટલે દૂર સંકલ્પ, શ્રદ્ધાએ સહિત એવો અચળ નિશ્ચય,
સમ્યક્ સમર્પણ, પ્રીતિપૂર્વક નિષ્ઠા, વ્રત અને દૂર આશારો. (૧૦)

Dīkṣheti dṛudha-sankalpah sa-shraddham nishchayo'chalaha |
Samyak samarpaṇam prītyā niṣṭhā vratam dṛudhāshrayaha ||10||

Dīkṣhā eṭale dṛudh sankalp, shraddhāe sahit evo acha!
nishchay, samyak samarpaṇ, prīti-pūrvak niṣṭhā, vrat ane
dṛudh āsharo. (10)

મુખપાઠ માટેના સંદર્ભો:

જેમ આ લીંબડાનું વૃક્ષ છે તે એક વાર જાણી લીધું છે, પછી કોઈ રીતે મનમાં સંકલ્પ થતો નથી જે,
લીંબડો હશે કે નહીં હોય ? એવી રીતે ગમે તેનો સંગ થાય અને ગમે તેવાં શાસ્ત્ર સાંભળે પણ કોઈ રીતે
કરીને ભગવાનના સ્વરૂપનો જે નિશ્ચય કર્યો હોય તેમાંથી મન ડગમગે નહીં, એવો જે નિરૂત્થાનપણો
ભગવાનનો નિશ્ચય અને અમે તદાત્મકપણું કહીએ છીએ.(વચ.ગ.મ.૧૪)

જેને ભગવાનનો ને સંતનો માહાત્મ્યજ્ઞાને સહિત નિશ્ચય હોય તેથી ભગવાનને અર્થે ને સંતને અર્થે શું ન
થાય ? અને અર્થે કુટુંબનો ત્યાગ કરે, લોકલાજનો ત્યાગ કરે, રાજ્યનો ત્યાગ કરે, સુખનો ત્યાગ કરે,
ધનનો ત્યાગ કરે, સ્ત્રીનો ત્યાગ કરે અને સ્ત્રી હોય તે પુરુષનો ત્યાગ કરે. (વચ.લો.૩)

આપણે તો અક્ષરધામમાં જાવું છે એવો એક સંકલ્પ રાખવો.(સ્વા.વાતો:૧/૩૦૧)

Ā vishayak mukhpāth māṭenā sandaraho:

- “...jem ā līmbaḍānu vr̄ukṣh chhe te ek vār jāṇī līdhu chhe, pachhī koī rīte manmā sankalp thato nathī je, ‘Līmbaḍo hashe ke nahī hoy?’ Evī rīte game teno sang thāy ane game tevā shāstra sāmbhaṇe paṇ koī rīte karīne Bhagwānnā swarūpno je nishchay karyo hoy temāthī man ḍag-mage nahī, evo je nirutthānpane Bhagwānno nishchay ene ame tadātmakpaṇu kahīe chhīe.” (Vach.Ga.Ma.14)
- “Jene Bhagwānno ne santno māhātmya-gnāne sahit nishchay hoy tethī Bhagwānne arthe ne santne arthe shu na thāy? Ene arthe kuṭumbno tyāg kare, loklājno tyāg kare, rājyano tyāg kare, sukhno tyāg kare, dhanno tyāg kare, strīno tyāg kare ane strī hoy te puruṣhno tyāg kare.” (Vach.Lo.3)
- Āpaṇe to Akṣhardhāmmā jāvu chhe evo ek sankalp rākhavo. (Swā.Vāto.1/301)

મુખપાઠ માટેના સંદર્ભો:

તે નિશ્ચય કેવો હોય? તો જે ભગવાનને કાળ જેવા ન જાણો, કર્મ જેવા ન જાણો, સ્વભાવ જેવા ન જાણો, માયા જેવા ન જાણો, પુરુષ જેવા ન જાણો અને સર્વ થકી ભગવાનને જુદા જાણો અને એ સર્વના નિયંતા જાણો ને સર્વના કર્તા જાણો, અને એ સર્વને કર્તા થકા પણ એ નિર્લેપ છે એમ ભગવાનને જાણો; અને એવી રીતે જે પ્રત્યક્ષ ભગવાનના સ્વરૂપનો નિશ્ચય કર્યો છે તે કોઈ રીતે કરીને ડગો નહીં.(વચ.ગ.પ્ર.૬૨)

આશ્રયની મહત્ત્વા દર્શાવતાં મહારાજે કહ્યું છે, જ્યારે સર્વ કર્મ અને માયા તેનો નાશ કરનારા ને માયાથી પર જે સાક્ષાત્કાર શ્રીપુરુષોત્તમ ભગવાન અથવા તે ભગવાનના મળેલ સંત તેમની જીવને પ્રાપ્તિ જ્યારે થાય છે ત્યારે તેમના આશ્રયથી માયા ઉલ્લંઘાય છે.(વચ.જે.૧)

Ā vishayak mukhpāth mātenā sandaraho:

- "...Te nishchay kevo hoy? To je, Bhagwānne kāl jevā na jāṇe, karma jevā na jāṇe, swabhāv jevā na jāṇe, māyā jevā na jāṇe, Puruṣh jevā na jāṇe, ane sarva thakī Bhagwānne jūdā jāṇe ane e sarvanā niyantā jāṇe ne sarvanā kartā jāṇe, ane e sarvane kartā thakā paṇ e nirlep chhe em Bhagwānne jāṇe; ane evī rīte je pratyakṣh Bhagwānnā swarūpno nishchay karyo chhe te koī rīte karīne ḍage nahī..." (Vach.Ga.Pa.62)
- "...jyāre sarva karma ane māyā teno nāsh karanārā ne māyāthī par je sākṣhātkār Shrī Puruṣhottam Bhagwān athavā te Bhagwānnā maļel sant temanī jīvne prāpti jyāre thāy chhe tyāre temanā āshraythī māyā ullanghāy chhe." (Vach.Je.1)

शास्त्रेऽस्मिञ्जापिता स्पष्टम् आजोपासनपद्धतिः।
परमात्म-परब्रह्म-सहजानन्द-दर्शिता ॥११॥

આ શાસ્ત્રમાં પરબ્રહ્મ સહજાનંદ પરમાત્માએ દર્શાવેલ
આજ્ઞા તથા ઉપાસનાની પદ્ધતિને સ્પષ્ટ રીતે જણાવી છે. (૧૧)

Shāstre'smin gnāpitā spaṣṭam āgnopāsana-paddhatihi |
Paramātma-Parabrahma-Sahajānanda-darshitā ||11||

Ā shāstramā Parabrahma Sahajānand Paramātmāe
darshāvel āgnā tathā upāsanānī paddhatine spaṣṭa rīte
jaṇāvī chhe. (11)

મુખપાઠ કરવા માટેના સંદર્ભો:

કેટલાક સિદ્ધ થાય છે ને કેટલાક સર્વજ્ઞ થાય છે ને કેટલાક દેવતા થાય છે ઈત્યાદિક અનંત પ્રકારની મોટ્યપ
પામે છે તથા પરમ પદને પામે છે એ સર્વે ભગવાનની ઉપાસનાને બળે પામે છે, પણ ઉપાસના વિના કોઈ
વાત સિદ્ધ થતી નથી. (વચ.ગ.પ્ર.૫૬)

જેમ સો સો શૂન્ય સારાં કરે, પણ એક ન કરે જો આગળે;
તે સરવાળો શાનો મેલશો. જે કરે છે કાળપ કાળજે.
તેમ એક હરિને પરહરે, બીજુ કરે ચતુરાઈ કોટ;
તે તો માથાફર ચાલે મારગે, જેમ જેમ ચાલે તેમ ખોટ. (સારસિદ્ધ)

Ā vishayak mukhpāth māṭenā sandaraho:

- “Keṭalāk siddha thāy chhe ne keṭalāk sarvagna thāy chhe ne keṭalāk devatā thāy chhe ityādik anant prakārnī moṭyap pāme chhe tathā param padne pāme chhe e sarve Bhagwānnī upāsanāne baļe pāme chhe, paṇ upāsanā vinā koī vāt siddha thatī nathī.”
(Vach.Ga.Pa.56)

Jem so so shunya sārā kare, paṇ ek na kare jo āgale;
te sarvālo shāno melshe, je kare chhe kālap kāgale.
Tem ek harine parhare, biji kare chaturāyi kot;
te to māthāfar chāle mārge, jem jem chāle tem khoṭ. (Sārsiddhi)

વિશેષ પુણિ માટેનાં વચનો:

વચનામૃત.મધ્ય.૬ મોટાપુરુષની આજ્ઞાએ કરીને જે ધર્મ પાળે ત્યારે હમણાં તો કંઈ વિધિનિષેધમાં વિશેષ જણાતું નથી, પણ અંતે મોટાપુરુષની આજ્ઞા પાળનારાનું કલ્યાણ થાય છે;
જેમ હુંડીમાંથી રૂપિયા નીસરે છે તેમ.(વચ.ગ.મ.૬)

મોટ્યપ તો પ્રત્યક્ષ ભગવાનના નિશ્ચયે કરીને તથા તે ભગવાનની આજ્ઞાને વિષે વર્તવે કરીને છે. અને એ બે વાનાં જેને ન હોય ને તે ગમે તેવો વ્યવહારે કરીને મોટો હોય તો પણ એ નાનો જ છે. અને પ્રથમ કહી એવી મોટ્યપ તો આજ આપણા સત્સંગમાં સર્વ હરિભક્તને વિષે છે; કેમ જે, આજ જે સર્વ હરિભક્ત છે તે એમ સમજે છે જે, અક્ષરાતીત એવા જે ભગવાન પુરુષોત્તમ તે અમને પ્રત્યક્ષ મળ્યા છે અને અમે કૃતાર્થ થયા છીએ. એમ સમજુને પ્રત્યક્ષ ભગવાનની આજ્ઞામાં રહ્યા થકા તે ભગવાનની ભક્તિ કરે છે.(વચ.ગ.પ્ર.૩૧)

એક તો ભગવાનની આજ્ઞા પાળવી અને બીજું સંતનું સ્વરૂપ સમજવું અને ત્રીજું ભગવાનનું સ્વરૂપ સમજવું, એ ત્રણ વાતમાં ભગવાન રાજુ, રાજુ ને રાજુ છે; ને તેને ધન્ય છે, ધન્ય છે ને ધન્ય છે. એ ત્રણ વાત રાખવી.(સ્વા.વાતો:૧/૧૬૫)

Ā vishayak visheṣh puṣṭi māṭenā vachanō:

- “Moṭā Puruṣhnī āgnāe karīne je dharma pāle tyāre hamāṇā to kāī vidhi-niṣhedhmā visheṣh janātu nathī, paṇ ante Moṭā Puruṣhnī āgnā pālanārānu kalyāṇ thāy chhe; jem hūndīmāthī rūpiyā nīsare chhe tem.” (Vach.Ga.Ma.6)
- “...moṭyap to pratyakṣh Bhagwānnā nishchaye karīne tathā te Bhagwānnī āgnāne viṣhe vartave karīne chhe. Ane e be vānā jene na hoy ne te game tevo vyavahāre karīne moṭo hoy to paṇ e nāno ja chhe . Ane pratham kahī evī moṭyap to āj āpaṇā satsangmā sarva haribhaktane viṣhe chhe; kem je, āj je sarva haribhakta chhe te em samaje chhe je, ‘Akṣharātīt evā je Bhagwān Puruṣhottam te amane pratyakṣh mālyā chhe ane ame krutārth thayā chhīe.’ Em samajīne pratyakṣh Bhagwānnī āgnāmā rahyā thakā te Bhagwānnī bhakti kare chhe.” (Vach.Ga.Pa.31)
- “Ek to Bhagwānnī āgnā pālavī ane bīju santnu swarūp samajavu ane trīju Bhagwānnu swarūp samajavu, e traṇ vātmā Bhagwān rājī, rājī ne rājī chhe; ne tene dhanya chhe, dhanya chhe ne dhanya chhe. E traṇ vāt rākhavī.” (Swā.Vāto.1/165)

જ્ય સ્વામિનારાયણ